

# RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1940.

Andra kammaren.

Nr 21.

Lördagen den 6 april.

Kl. 4 e. m.

På grund av förfall för sekreteraren tjänstgjorde undertecknad, enligt herr talmannens förordnande, vid protokollet.

§ 1.

Justerades protokollen för den 29 och den 30 nästlidna mars samt för den 1 och den 2 innevarande april.

§ 2.

Herr statsrådet *Bergquist* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:  
nr 182, angående anslag till anordnande av vissa farleder;  
nr 183, med förslag till lag med särskilda bestämmelser angående domstolarna och rättegången vid krig eller krigsfara m. m.;  
nr 187, angående lån av statsmedel för anordnande av skyddsrum;  
nr 188, med förslag till viss ändring i gällande tulltaxa m. m.;  
nr 189, angående reglering av sockernäringsen i riket; och  
nr 190, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 12 § lagen den 2 juni 1933 (nr 269) om ägofred m. m.

Dessa propositioner bordlades.

§ 3.

Till bordläggning anmäldes:

konstitutionsutskottets utlåtande, nr 9, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 4 § lagen den 28 maj 1937 om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar;

statsutskottets utlåtanden:

nr 7, angående regleringen för budgetåret 1940/41 av utgifterna under rikstatsens sjunde huvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet;

nr 67, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till kapitalinvestering för budgetåret 1940/41, avseende justitiedepartementets verksamhetsområde;

nr 68, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till kapitalinvesteringar för budgetåret 1940/41, avseende socialdepartementets verksamhetsområde;

nr 69, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till kapitalinvesteringar för budgetåret 1940/41, avseende finansdepartementets verksamhetsområde;

nr 70, i anledning av väckt motion om överlämnande till Blekinge musei- och hembygdsförbund av visst Karlskrona grenadjärregementes enskilda lägerkassa tillhörigt soldattorp m. m.;

nr 71, i anledning av väckt motion om anslag till priser åt uppfinnare av ny eller väsentligt förbättrad materiel för rikets försvar;

nr 72, i anledning av väckt motion angående eldaren vid Norrbottens artillerikår E. S. Plantings löneklassplacering;

nr 73, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronan tillhöriga markområden;

nr 74, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående indragning av de med universitetsprofessurerna i praktisk teologi förenade prebendena;

nr 75, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse på Strängnäs stad av Kungl. Maj:t och kronan tillkommande rätt till visst markområde i Strängnäs m. m.;

nr 76, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till om- och tillbyggnad av ekonomibyggnaderna vid dövstumskolan å Broby gård m. m.;

nr 77, i anledning av väckta motioner om ändrad ordning beträffande tillsynen över statens sinnesslövard;

nr 78, i anledning av väckt motion om inarbetande av familjetillägg i det statliga lönesystemet;

nr 79, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel till utrustning av statens anstalt för själsligt abnorma manliga skyddshems-elever;

nr 80, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till statens transportkommission; och

nr 81, i anledning av väckt motion om järnförädlingsanläggningar i Norrtälje och Hargshamn;

bevillningsutskottets betänkanden:

nr 7, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 4 och 5 §§ tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316), m. m.;

nr 8, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande att förordna om uttagande av viss tilläggstull å druv- och stärkelsesocker m. m.;

nr 9, i anledning av väckt motion om vissa ändringar i gällande tullsatser för råglas;

nr 10, i anledning av väckt motion om sänkning av tullen å visst slag av pegamoid;

nr 11, i anledning av väckta motioner om tull å rundvirke och sågvaror av bok;

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fortsatt uppskov med ikraftträdandet av föreskriven skatt å motorsprit;

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning av statsmedel för taxeringsarbete i Stockholms stad för tiden 1 oktober 1940—30 september 1941;

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning med särskilda bestämmelser rörande mantalsskrivningen för år 1941 i anledning av folkräkningen den 31 december 1940;

nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 171, i vad densamma avser förslag till lag med visst tillägg till lagen den 28 september 1928 (nr 377) om skogsaccis jämte i ämnet väckta motioner; och

nr 16, i anledning av väckt motion om ändring av 56 § i lagen om vägdistrikt;

bankoutskottets utlåtanden:

nr 18, i anledning av väckta motioner om provisorisk pensionsförstärkning åt pensionerade befattningshavare i statens tjänst m. m.; och

nr 19, i anledning av väckta motioner om utredning rörande höjd pensionsålder för statsanställda m. fl.;

första lagutskottets utlåtanden:

nr 17, i anledning av väckta motioner angående upphävande av lagen om utbetalande av krigsriskersättning till sjömän;

nr 18, i anledning av väckt motion om en ny, mänskligare syn på problemet psykiatri och rättskipningen;

nr 19, i anledning av väckta motioner om laga lappriksdagar vart fjärde år samt om utvidgning av lapparnas självbestämmningsrätt;

nr 20, i anledning av väckt motion om återställande av tidigare lag om koncession på högst 40 år för framdragande av kraftledning;

nr 21, i anledning av väckt motion om återställande av tidigare förbud för inmutningar å kronojord i de tre nordligaste länen;

nr 22, i anledning av väckt motion angående viss ändring i lagen om aktiebolag;

nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 39 § lagen den 23 oktober 1914 (nr 325) om krigsdomstolar och rättegången därstädes;

nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.; och

nr 25, i anledning av väckt motion angående utredning om vissa ändringar i lagen om adoption m. m.; samt

andra lagutskottets utlåtanden:

nr 13, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om skyldighet att avverka ved till avsalu, m. m., dels ock i ämnet väckta motioner, såvitt propositionen och motionerna hänvisats till lagutskott; och

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ersättning av statsmedel i vissa fall för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsåtgärd, m. m.

#### § 4.

Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 126, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för stenarbetaren Karl Edvin Karlsson från skyldighet att till kronan utgiva viss ersättning;

nr 127, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare förstärkning av anslaget till frivilliga skytteväsendets befrämjande;

nr 128, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss omläggning av systemet för de värnpliktigas rullföring och redovisning m. m.; och

nr 129, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående civiltekniska luftskyddsåtgärder vid statens kraftverksanläggningar.

Vidare anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelser:

nr 121, till fullmäktige i riksbanken angående verkställd granskning av riksbankens styrelse och förvaltning;

nr 122, till fullmäktige i riksgäldskontoret angående verkställd granskning av riksgäldskontorets styrelse och förvaltning;

nr 123, till styrelsen för riksdagsbiblioteket, angående verkställd granskning av riksdagsbibliotekets styrelse och förvaltning;

nr 124, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beräkning i vissa fall av anställningstid för pension enligt kungörelsen den 7 december 1934 (nr 585) med föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst; och

nr 125, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt för föreståndaren för Weibullsholms växtförädlingsanstalt H. A. K. Lamprecht och lärarinnan i kvinnlig slöjd i Sundbybergs skoldistrikt Augusta Pauline Walkendorff till viss tjänstårsberäkning för pension.

### § 5.

Herr *Sundström* i Skövde avlämnade en av honom *m. fl.* undertecknad motion, nr 251, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 176, angående anslag till fraktlindring för kalk.

Denna motion bordlades.

### § 6.

Ledighet från riksdagsgörömmålen beviljades:

fru <i>Björck</i>	under	3	dagar	fr. o. m. den	5	april,
herr <i>Larsson</i> i Julita	»	5	»	»	5	»
» <i>Ericsson</i> i Sörsjön	»	3	»	»	5	»
» <i>Lundberg</i>	»	4	»	»	8	»
» <i>Andersson</i> i Surahammar	»	3	»	»	6	»
» <i>Persson</i> i Grytterud	»	5	»	»	9	»
» <i>Ekdahl</i>	»	4	»	»	6	»
» <i>Hermansson</i> i Norrköping	»	3	»	»	6	»
» <i>Wolgast</i>	»	3	»	»	8	»
» <i>Anderson</i> i Norrköping	»	4	»	»	6	»
» <i>Sundström</i> i Skövde	»	3	»	»	6	»
» <i>Hammarlund</i>	»	5	»	»	8	»
» <i>Ericsson</i> i Kinna	»	3	»	»	6	»
» <i>Närlinge</i>	»	3	»	»	6	»
» <i>Andersson</i> i Falkenberg	»	2	»	»	8	»
» <i>Lindholm</i>	»	3	»	»	6	»
» <i>Hansson</i> i Rubbestad	»	3	»	»	7	»
» <i>Casenberg</i>	»	4	»	»	10	»
» <i>Uddenberg</i>	»	3	»	»	7	» och
» <i>Hagberg</i> i Malmö	»	5	»	»	7	»

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 4.12 e. m.

In fidem  
*Gunnar Britth.*

## Tisdagen den 9 april.

Kl. 4 e. m.

### § 1.

Herr statsrådet *Wigforss* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 184, med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 31 mars 1938 (nr 90) om förfoganderätt för luftskyddets behov;

nr 185, med förslag till förordning om värnsskatt för budgetåret 1940/41;

nr 186, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 2 § förordningen den 17 juni 1938 (nr 370) om särskild skatt å förmögenhet;

nr 191, angående ändrad användning av ett för budgetåret 1937/38 till lån till svenska diakoniss-sällskapet för om- och tillbyggnadsarbeten vid skyddshemmet Sjötorp anvisat anslag;

nr 192, angående anslag till statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: vissa byggnadsarbeten;

nr 193, med förslag till förordning om särskild ersättning i vissa fall för skada till följd av olycksfall vid flygning;

nr 194, angående åtgärder för utbildning av viss ersättningspersonal; och

nr 195, angående avlönings- och statsbidragsbestämmelser i anledning av undervisningens inställande till följd av bränslebrist m. m.

Dessa propositioner bordlades.

Vidare avlämnade herr statsrådet *Wigforss* Kungl. Maj:ts skrivelse, nr 196, angående muntligt meddelande till riksdagen i viss fråga.

Denna skrivelse upplästes och lades till handlingarna.

Herr **talmannen** anförde nu: Jag ber att få meddela, att det sammanträde som skall hållas enligt Kungl. Maj:ts skrivelse till riksdagen, däri förordnats, att hans excellens herr statsministern skall i kammaren inom lyckta dörrar framföra meddelande i viss fråga, kommer att hållas i afton kl. 8.

### § 2.

Föredrogos var efter annan följande å kammarens bord vilande propositioner; och remitterades därvid

till statsutskottet propositionen, nr 182, angående anslag till anordnande av vissa farleder;

till behandling av lagutskott propositionen, nr 183, med förslag till lag med särskilda bestämmelser angående domstolarna och rättegången vid krig eller krigsfara m. m.;

till statsutskottet propositionen, nr 187, angående lån av statsmedel för anordnande av skyddsrum; samt

till bevillningsutskottet propositionen, nr 188, med förslag till viss ändring i gällande tulltaxa m. m.

Härefter föredrogs Kungl. Maj:ts proposition, nr 189, angående reglering av sockernäringen i riket; och hänvisades propositionen, såvitt angick anvisande av ett förslagsanslag till statens sockernämnd, till statsutskottet samt i övrigt till bevillningsutskottet.

Vid härpå skedd föredragning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 190, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 12 § lagen den 2 juni 1933 (nr 269) om ägofred m. m. hänvisades densamma, såvitt angick förslaget till lag angående ändrad lydelse av 12 § lagen den 2 juni 1933 (nr 269) om ägofred, till behandling av lagutskottet samt i övrigt till jordbruksutskottet.

### § 3.

Föredrogs och remitterades till jordbruksutskottet den på bordet liggande motionen nr 251 av herr *Sundström* i Skövde m. fl.

### § 4.

Föredrogs, men bordlades åter konstitutionsutskottets utlåtande nr 9, statsutskottets utlåtanden nr 7 och 67—81, bevillningsutskottets betänkanden nr 7—16, bankoutskottets utlåtanden nr 18 och 19, första lagutskottets utlåtanden nr 17—25 samt andra lagutskottets utlåtanden nr 13 och 14.

### § 5.

Herr **Närlinge** erhöll på begäran ordet och yttrade: Herr talman! Jag tillåter mig hemställa, att kammaren ville besluta, att å morgondagens föredragningslista bland två gånger bordlagda ärenden bevillningsutskottets betänkande nr 15 skall uppföras efter andra lagutskottets utlåtande nr 13 samt att övriga ärenden skola upptagas i den ordning, vari de förekomma å dagens föredragningslista.

Denna hemställan bifölls.

### § 6.

Justerades protokollsutdrag.

### § 7.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Hansson* i Vännäsby under 8 dagar fr. o. m. den 9 april.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 4.12 e. m.

In fidem  
*Sune Norrman.*

## Tisdagen den 9 april.

Kl. 8 e. m.

### § 1.

Kammaren sammanträdde inom lyckta dörrar för att mottaga det muntliga meddelande i viss fråga, som avses i Kungl. Maj:ts skrivelse till riksdagen denna dag, nr 196; och lämnades därvid ordet åt hans excellens herr statsministern *Hansson*, som till kammaren framförde det i skrivelsen avsedda meddelandet.

En kort överläggning följde härpå, varefter kammarens ledamöter åtskildes kl. 8.29 e. m.

In fidem  
*Sune Norrman.*